

**PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
W CHEŁMIE**

INSTYTUT NEOFILOLOGII
22-100 Chełm
ul. Wojsławicka 8b
tel/fax. + 48 (82) 564 20 80

Instytut Neofilologii
Katedra Stosunków Międzynarodowych

**Wytyczne i rekomendacje
w sprawie przygotowania prac dyplomowych
na kierunku Stosunki międzynarodowe**

Chełm 2021

Tytuł pracy i problematyka badawcza

Tematyka pracy dyplomowej pisanej na kierunku Stosunki międzynarodowe powinna dotyczyć subdyscypliny stosunki międzynarodowe usytuowanej w dziedzinie nauki o polityce i administracji, z uwzględnieniem realizowanej przez studenta specjalności. Możliwe jest podjęcie tematyki leżącej na pograniczu różnych dyscyplin nauk o polityce (np. historia polityczna, teoria polityki, systemy polityczne, myśl polityczna czy integracja europejska) jednakże z uwzględnieniem znaczącego komponentu „stosunków międzynarodowych”. Praca może mieć charakter opisowy bądź empiryczny.

Zakres merytoryczny

Praca dyplomowa powinna zawierać:

1. sprecyzowaną problematykę z zakresu subdyscypliny stosunki międzynarodowe;
2. jasno sprecyzowany cel pracy;
3. metody i techniki, za pomocą których jest realizowany przyjęty cel pracy oraz dokonywana weryfikacja przyjętych hipotez;
4. studia literatury przedmiotu, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w odwoływaniu się do opracowań zwartych, artykułów, raportów, aktów prawnych itp.;
5. poprawnie sporządzone wnioski o charakterze teoretycznym/ empirycznym.

Struktura pracy

Praca dyplomowa powinna zawierać następujące elementy: standaryzowana strona tytułowa, spis treści, wstęp, rozwinięcie pod postacią co najmniej trzech rozdziałów, zakończenie, ewentualne aneksy czy spisy tabel, diagramów, fotografii bądź rysunków oraz bibliografia. W przypadku prac obcojęzycznych dodatkowo wymagany jest spis treści oraz streszczenie w języku polskim.

Wstęp:

1. sprecyzowany jest przedmiot pracy i uzasadniony wybór tematu;
2. określony jest jasno cel badań, sformułowane są: teza centralna / główna hipoteza, cząstkowe pytania badawcze, zakres (przedmiotowy i czasowy) oraz ewentualne ograniczenia źródłowe i warsztatowe pracy;
3. przedstawiona jest metodologia badań (jeśli praca jest empiryczna, to wskazane musi być, jakie wykorzystano metody i techniki zbierania i analizowania danych, a w przypadku pozostałych prac, jakie podejście dominowało, np. porównawcze, historyczne, prawno-instytucjonalne, systemowe, decyzyjne);
4. scharakteryzowana jest literatura przedmiotu i wykorzystane źródła;
5. uzasadniona i pokrótce przedstawiona jest struktura pracy (o czym są kolejne rozdziały i dlaczego w takiej, a nie innej sekwencji).

Rozdziały pracy (podzielone na podrozdziały)

1. Rozdział
 - 1.1. *Podrozdział*
 - 1.2. *Podrozdział*
 - 1.3. *Podrozdział*
2. Rozdział
 - 2.1. *Podrozdział*
 - 2.2. *Podrozdział*
 - 2.3. *Podrozdział*
3. Rozdział
 - 3.1. *Podrozdział*
 - 3.2. *Podrozdział*
 - 3.3. *Podrozdział*

Tytuły, tematyka rozdziałów oraz zwarte w nich treści powinny ściśle korespondować z przyjętymi celami i hipotezami pracy. Każdy rozdział powinien zaczynać się i kończyć odpowiednio uwagami wstępnymi i uwagami podsumowującymi. Na uwagi wstępne składają się: opis przedmiotu badań, jego cele oraz wskazanie sposobów ich realizacji (np. poprzez przyjętą strukturę rozdziału i poruszane w niej zagadnienia). Na uwagi końcowe składają się wnioski podsumowujące rozdział w odniesieniu do postawionych celów rozdziału.

Zakończenie

Powinny się na nie składać zwięźle sformułowane wnioski końcowe nawiązujące do celu pracy do sposobu w jaki sposób została zweryfikowana teza centralna, jakie są wnioski poznawcze i postulaty praktyczne oraz ewentualna próba prognozy zdarzeń czy procesów.

Bibliografia

Co najmniej 30 pozycji książkowych (opracowania zwarte), artykułów, raportów, aktów prawnych i np. źródeł internetowych wykorzystanych w pracy, do których są odwołania w pracy. Bibliografia powinna być uporządkowana alfabetycznie oraz rodzajowo.

Zasady sporządzania przypisów

Opracowania zwarte

Książki jedno/ kilku autorów:

A. Przypisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Warszawa 2014, s. 1-2, 5.

M. Malec, *Percepcja bezpieczeństwa: definicje, wymiary, paradygmaty*, Warszawa 2006.

Prace zbiorowe pod redakcją naukową

W. Przypisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, [w:] A. Przypisowski, M. Przybylski (red.), *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Chełm 2015, s. 2.

P. Andrzejewski, *Idea umowy społecznej*, [w:] A. Kandzia, D. Uliczka (red.), *Szkice o państwie i polityce*, Katowice 2009, s. 170.

Rozdział w monografii naukowej

W. Przypisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, [w:] A. Przypisowski, M. Przybylski (red.), *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Poznań 2015, s. 2.

S. Dudek, *Kampania wyborcza Baracka Obamy w 2008*, [w:] I. Hoffman (red.), *Marketing polityczny: teoria i praktyka*, Lublin 2011, s. 20.

Artykuły

Artykuł w czasopiśmie

W. Przypisowy, *Tytuł artykułu w czasopiśmie*, „Tytuł czasopisma” 2014, nr 1, s. 1.

E. Kwidziński, *Ekologizm jako ideologia polityczna – na przykładzie Niemiec i Francji*, „Ogrody Nauk i Sztuk”. 2015, Issue 5, s. 125-132.

Publikacje zamieszczone w Internecie

W. Przypisowy, *Tytuł artykułu na stronie www*, www.msz.gov.pl (12.12.2014).

P. Malendowicz, *W drodze do władzy... Nacjonalistyczne projekty państw Europy XXI wieku*, <https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/4038/Nacjonalistyczne%20projekty%20państw%20Europy%20XXI%20wieku.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (12.12.2014)

(w przypadku braku autora)

Tytuł artykułu na stronie www, www.msz.gov.pl (12.12.2014).

Akty prawne

Konstytucja RP z dnia 6 kwietnia 1996 r., Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483

Pozycje cytowane za innym autorem

A. Przepisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Lublin 2014, s. 1-2, 5., cyt. za: W. Przepisowy, *Tytuł artykułu w czasopiśmie*, „Tytuł czasopisma” 2014, nr 1, s. 1.

Stosowanie skrótów

Tamże – stosujemy, gdy następny przypis pochodzi z tej samej publikacji co poprzednia

Przykład:

W. Przepisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Kraków 2014, s. 1.

Tamże.

Op. cit. – inaczej cytowanie dzieła, stosujemy wtedy, gdy przypis w publikacji pochodzi z wcześniej cytowanej publikacji tego samego autora

Przykład:

A. Przepisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Chełm 2014, s. 1

B. Nieprzepisowy, *Przypis tytułu publikacji kursywą*, Poznań

A. Przepisowy, *op. cit.*, s. 9.

Zob. – stosujemy wtedy, gdy zachodzi potrzeba bezpośredniego odniesienia do źródeł, poglądów.

Por. – stosujemy wtedy, gdy chcemy pokazać inne poglądy niż te, które przedstawione są w tekście, odwołując się przy tym do konkretnych źródeł, opcjonalnie zamieszczając ich krótkie streszczenie.

Problem badawczy, cele, hipotezy badawcze oraz metody

Przedmiot pracy i cel - przedmiot pracy to element (aktor/aktorzy stosunków międzynarodowych), który jest badany. Często przedmiot badań jest w pełni zawarty w tytule pracy. Im bardziej ogólny oraz mniej szczegółowy przedmiot, tym trudniej napisać poprawną pracę licencjacką; cel pracy to rezultat podjętych badań. Jest on efektem uszczegóławiania ogólnego przedmiotu.

Problem badawczy – to, co jeszcze do tej pory nie zostało odkryte/opisane lub zostało odkryte/opisane w sposób niedoskonały;

Hipotezy badawcze – jest to założenie bądź przypuszczenie, propozycja odpowiedzi na zadane pytanie, które wyniknęło z problemu badawczego. Hipotezy są zatem odpowiedziami na wcześniej postawione pytania badawcze.

Hipotezy powinny być:

1. jasno sformułowane,
2. konkretne,
3. sprawdzalne za pomocą dostępnych metod (na przykład testowania).

W przypadku typowych prac opisowo-wyjaśniających można hipotezy pominąć.

Zaleca się, aby przed sformułowaniem hipotez badawczych:

1. przestudiować literaturę z zakresu przyjętej tematyki pracy;
2. dokonać wstępnego rozpoznania badanego problemu.

Metody badawcze to odpowiedź na pytanie, jak rozwiązać dany problem. Techniki badawcze to sposób zbierania danych. Narzędzia badawcze to m. in. kwestionariusz ankiety, kamera video czy dyktafon.

Wyróżniamy najbardziej popularne metody:

I. *Metoda porównawcza*: w pracy przedstawia się w kolejnych rozdziałach porównanie idei lub instytucji (ich zasad, metod działania, wpływu na otoczenie lub wybrany element) w celu zbadania lub zdobycia wiedzy o mechanizmach politycznych.

II. *Metoda systemowa* – przedstawia się analizę określonego przedmiotu badania, rozumianego jako powiązany zbiór elementów (np. polityczny, wyborczy, partyjny) poprzez badanie relacji tych elementów (np. władz, urzędów, partii, państw), ich wpływu na siebie i otoczenie.

III. *Metoda instytucjonalno-prawna* – przedstawia się w kolejnych rozdziałach analizę wybranych instytucji politycznych (np. ich założeń, funkcji, efektów działań, wpływu na zjawiska polityczne) w celu wyjaśnienia reguł i mechanizmów ich skutecznego lub nieskutecznego funkcjonowania.

IV. *Metoda historyczna* umożliwia ukazanie genezy, przebiegu i znaczenia określonych procesów historycznych lub politycznych, relacji przyczynowo-skutkowych, porównanie źródeł i opinii na temat wybranego przedmiotu analizy i postawienie wniosków.

V. *Metoda analizy treści* umożliwia przeprowadzenie studiów nad wybranymi dokumentami specjalistycznymi (tekstami prawnymi, politycznymi, ideowymi), w celu poznania i zobrazowania ich specyfiki i ukazania ich wpływu na wybrane procesy ideowe lub polityczne.

VI. *Metoda monograficzna* umożliwia szeroko i wielopłaszczyznowe badania wybranego podmiotu analizy (przywódca, grupy społecznej, instytucji) w zdefiniowanym kontekście, w celu ukazania istotnych faktów lub procesów politycznych.

Procedura badań to organizacja badań, ich obszar lub teren, przebieg oraz badana społeczność.